

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Mihaela Cecan în numele inculpatului Sergiu Cocarcea, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2019, în cauza penală, în privința lui

Cocarcea Sergiu XXX, născut la XXX,
originar și domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 05.12.2018 pînă la 19.02.2019;

Instanța de apel de la 20.03.2019 pînă la 23.04.2019;

Instanța de recurs de la 11.09.2019 pînă la 30.10.2019.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 19 februarie 2019, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Cocarcea Sergiu a fost recunoscut culpabil în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Codul penal și condamnat la pedeapsa închisorii pe un termen de 4 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 4 ani.

În temeiul art. 90 Codul penal, lui Cocarcea Sergiu i-a fost suspendată condiționat pedeapsa închisorii pe o perioadă de probațiune de 4 ani.

2. Prin sentința nominalizată s-a reținut următoarele: inculpatul Cocarcea Sergiu, la 01 septembrie 2018, aproximativ la orele 15:00, în s. XXX, r. XXX, deținând permis de conducere valabil pentru vehicule încadrate în categoriile „B”, conștientizând faptul că, anterior urcării la ghidonul unui automobil, a consumat băuturi alcoolice, care conform rezultatului „Drager” - alcoolul în aerul expirat a fost de 1,04 mg/l, ceea ce potrivit art. 134/12 Cod penal, corespunde gradului avansat de ebrietate alcoolică și cunoscând cu certitudine că dezabilitățile fizice și lipsa inspecției tehnice periodice îl împiedică să conducă un vehicul în siguranță, a decis să conducă pe drumurile publice din această localitate un automobil de model „Ford Escort”, cu n/î XXX, avându-l ca pasager pe cet. Ciobu Vasile. La strada principală din s. Stolniceni, r. Hîncești, conducătorul automobilului de model „Ford Escort”, cu n/î XXX, Cocarcea Sergiu, virând pe dreapta, fiind neatent, încălcând regulile de circulație rutieră, nu s-a asigurat că va efectua această manevră în siguranță, în rezultatul la ce s-a tamponat într-un pom.

Urmare a acestor acțiuni imprudente ale conducătorului auto, Cocarcea Sergiu, a survenit deteriorarea mijlocului de transport, precum traumarea fizică a pasagerului automobilului Ciobu Vasile, care a suferit vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, exprimate prin: „...multiple excoriții pe corp, plagă contuză regiunea

nasului, plagă contuză a pavilionului urechii drepte, fractură închisă fără deplasare a oaselor nazale, fractură închisă cu deplasarea fragmentelor treimii medii a femurului drept".

Astfel, consecințele survenite sunt în legătură cauzală directă cu încălcarea de către conducătorul automobilului „Ford Escort”, cu n/î XXX, Cocarcea Sergiu a normelor Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 357 din 13.05.2009, și anume a pct.pct.:

3. Participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sunt provocate de circumstanțe iminente;

10.1) Persoana care conduce un vehicul trebuie:

a) să fie aptă din punct de vedere psihofiziologic și medical;

b) să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum;

pct. 11 lit. a) ale RCR potrivit cărora „conducătorul de vehicul, este obligat înainte de plecare să verifice starea tehnică a vehiculului și să o supravegheze pe parcurs, în special funcționarea sistemelor de direcție, de frânare, dispozitivelor de iluminare și semnalizare”;

14. Conducătorului de vehicul îi este interzis: a) să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere;

39. 1) Înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic.

45. 1) Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori:

a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția;

b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase;

c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii;

d) situația rutieră.

Prin acțiunile sale intenționate, *Cocarcea Sergiu*, a comis infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (4) Cod penal, după indicii calificativi, „încălcarea regulilor de zuritate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din prudență o vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, săvârșită în stare de ebrietate.

3. Nefiind de acord cu sentința menționată, procurorul, fără a contesta vinovăția lui *Cocarcea Sergiu*, a atacat-o cu apel, solicitând casarea parțială a sentinței, în partea stabilirii pedepsei inculpatului *Cocarcea Sergiu*, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, *Cocarcea Sergiu* culpabil de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 4 ani, cu ispășirea acesteia în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce

mijloace de transport pe un termen de 4 ani. Potrivit art. 90¹ Cod penal, 2 ani de executat în penitenciar, iar restul pedepsei a fi suspendat parțial cu stabilirea unei perioade de probațiune de 2 ani.

Apelantul consideră că prin pedeapsa aplicată lui Cocarcea Sergiu de către instanța de fond, ea nu-și va atinge scopul, nefiind restabilită astfel echitatea socială, fapt ce nu va genera corectarea condamnatului, fapte prevăzute de art. 61 Cod penal. Respectiv, sentința emisă în privința lui Cocarcea Sergiu nu este decît o încurajare a acestuia de a comite noi infracțiuni similare, exact cum încurajează și alte persoane să comită fapte similare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2019, a fost admis apelul procurorului, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 19 februarie 2019 în privința inculpatului Cocarcea Sergiu, casată această sentință în partea aplicării art. 90 Codul penal și pronunță în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Conform art. 90¹ Cod penal, Cocarcea Sergiu va executa 2 ani din pedeapsa închisorii în penitenciare de tip deschis, iar executarea restului pedepsei, - închisoarea pe un termen de 2 ani, se suspendă condiționat, pe această perioadă de probațiune de 2 ani, obligându-l pe această durată a probațiunii să nu schimbe domiciliul sau reședința fără consimțământul organului competent și să frecventeze programe probaționale.

În rest, sentința s-a menținut.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Cocarcea Sergiu a săvârșit infracțiunea imputată lui.

Potrivit materialelor cauzei (f. d. 96), inculpatul Cocarcea Sergiu în cadrul examinării cauzei în instanța de fond a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, cauza fiind examinată în instanța de fond în procedură simplificată.

Privitor la numirea pedepsei, instanța de apel a considerat necesar de a admite apelul procurorului parțial și reține următoarele:

Instanța de fond, la numirea felului și măsurii de pedeapsă a ținut cont de unele circumstanțe reale și personale, cum ar fi: caracterul și gradul de pericol social și prejudiciabil al infracțiunii, conform prevederilor art. 16 Cod penal se referă la infracțiuni grave, de personalitatea infractorului, că nu are antecedente penale, a comis pentru prima dată o infracțiune. Circumstanțe atenuate și agravante la examinarea cauzei nu s-au stabilit.

Totuși, instanța de apel conchide că, la numirea pedepsei, instanța de judecată a ignorat prevederile art. 75 Cod penal ce ține de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate, asupra corectării și reeducării vinovatului și i-a numit o pedeapsă prea blândă în coraport cu fapta săvârșită de inculpat.

Reieșind din aceste împrejurări, instanța de apel a reținut și alte împrejurări care influențează asupra numirii pedepsei precum și gravității acesteia, or, pe toate circumstanțele stabilite în cauză, se reține și faptul că, în urma accidentului rutier,

urmare a acestor acțiuni imprudente ale conducătorului auto, Cocarcea Sergiu, *a survenit traumarea fizică a pasagerului automobilului Ciobu Vasile, care a suferit vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, exprimate prin: „...multiple excoriții pe corp, plagă contuză regiunea nasului, plagă contuză a pavilionului urechii drepte, fractură închisă fără deplasare a oaselor nazale, fractură închisă cu deplasarea fragmentelor treimii medii a femurului drept” și acest accident Cocarcea Sergiu l-a săvârșit aflându-se în stare de ebrietate.*

Mai mult, instanța de apel a ținut cont și de faptul că Cocarcea Sergiu sistematic a încălcat prevederile Codului Contravențional, fiind de 4 ori sancționat pentru comiterea contravențiilor în domeniul transportului, circumstanțe care demonstrează că dânsul este predispus să comită încălcări ale legislației din domeniul transportului, iar concluzii respective dânsul n-a tras.

În atare situație, instanța de apel a ajuns la convingerea că este oportun și corect a dispune condamnarea cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare or, în cele din urmă, se constată corectitudinea și legalitatea aplicării față de inculpat a unei pedepse parțial privative de libertate, având în vedere că accidentul rutier petrecut din imprudența și sine încrederea sporită a inculpatului a dus la vătămarea gravă a unei persoane, iar faptul că inculpatul a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, nu pot constitui temei de a considera posibilă corectarea și reeducarea inculpatului Cocarcea Sergiu în urma numirii unei pedepse neprivative de libertate, astfel că în viziunea instanței, față de inculpat este rațională aplicarea unei pedepse cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare.

În așa circumstanțe, instanța de apel a conchis, cu certitudine că, pedeapsa numită de instanța de fond sub formă de 4 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 4 ani, cu suspendarea condiționată a pedepsei închisorii pe un termen de 4 ani, în temeiul art. 90 Codul penal, este insuficientă pentru îndreptarea și corectarea inculpatului Cocarcea Sergiu, or, pedeapsa complementară și termenul de 4 ani de probațiune nu-l v-a îndrepta și corecta pe inculpatul Cocarcea Sergiu.

Totodată, reieșind din scopul pedepsei penale - restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane - faptul că în privința acestuia a fost aplicată o pedeapsă blândă, poate doar să încurajeze comiterea pe viitor a altor infracțiuni.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Mihaela Cekan în numele inculpatului Sergiu Cocarcea, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 7), 10) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței primei instanțe. Recurentul invocă că, apelul procurorului a fost depus tardiv; pedeapsa aplicată inculpatului este prea aspră în raport cu circumstanțele speței, cu personalitatea inculpatului, fiind fără antecedente penale, pentru prima dată a săvârșit o infracțiune, se caracterizează pozitiv, căință sinceră, restituirea integrală a prejudiciului material, examinarea cauzei în procedura art. 364/1 Cod de procedură penală, ori, în opinia apărării, instanța de apel neîntemeiat a aplicat prevederile art. 90/1 Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care solicită inadmisibilitatea acestuia, Colegiul penal conchide că acesta este

inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal remarcă că din textul recursului declarat de către face referire la temeiurile de declarare a recursului prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 7), 10) Cod de procedură penală, și anume: instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; instanța a admis o cale de atac neprevăzută de lege sau apelul a fost introdus tardiv; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate, Colegiul constată că acest temeiuri nu-și găsesc confirmare în speța dedusă judecății, ori, din conținutul recursului, apărătorul invocă că, apelul procurorului a fost depus tardiv și neîntemeiat au fost aplicate prevederile art. 90¹ Cod penal.

Cît privește motivul invocat de recurent precum că apelul procurorului a fost depus peste termen, Colegiul penal menționează că, sentința primei instanțe a fost emisă la 19.02.2019, iar apelul procurorului a fost depus la 07.03.2019, sub nr. de înregistrare 1-849 (f.d. 108).

Potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește, ori, procurorul a contestat cu apel în ultima zi a termenului de declarare a apelului prevăzut în art. 402 Cod de procedură penală.

De asemenea, Colegiul penal menționează că, în raport cu textul hotărârii contestate, se relevă că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal.

Potrivit art. 90¹ Cod penal, în cazul în care instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de personalitatea vinovatului, ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute întreaga pedeapsă cu închisoare în penitenciar, aceasta poate dispune suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând în hotărâre perioada de executare a pedepsei în închisoare și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă, precum și motivele condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei. Prima parte a pedepsei se execută în penitenciar, iar restul pedepsei se suspendă.

Mai mult, Colegiul penal susține că, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare corespunzătoare rigorilor și exigențelor cuprinse în art. 6 CEDO.

Motivarea deciziei indică concret concluzia instanței de apel și susține soluția condamnării inculpatului la o pedeapsă cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare, ori, Cocarcea Sergiu sistematic a încălcat prevederile Codului Contravențional, fiind de 4 ori sancționat pentru comiterea contravențiilor în domeniul transportului, circumstanțe care demonstrează că dânsul este predispus să comită încălcări ale legislației din domeniul transportului, iar concluzii respective dânsul n-a tras.

Totodată, Colegiul penal ține să remarce că poziția susținută de către avocat în cererea de recurs este dezacordul cu pedeapsa stabilită de către instanța de apel considerând-o prea aspră și contradictorie art. 61, 75, 76, 90¹ Cod penal.

În aceasta ordine de idei, Colegiul penal menționează că, împrejurările indicate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4.1. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material.

Astfel, Colegiul penal reține că, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale ori, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o Curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

În prezența circumstanțelor descrise, Colegiul penal consideră legală concluzia instanței de apel referitor la neaplicarea art. 90 Cod penal, deoarece pedeapsa stabilită de instanța de apel, este proporțională faptelor comise de către ultimul, or, instanța de apel analizând cumul de circumstanțe ale cauzei raportate la prevederile art. 75 Cod penal, corect a aplicat prevederile art. 90¹ Cod penal.

Astfel, Colegiul penal subliniază că, instanța de apel la stabilirea categoriei și termenului pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acestuia, de persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că, instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de către recurent că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că în acțiunile inculpatului sunt prezente elementele infracțiunii imputate și că s-a aplicat inculpatului o pedeapsă

individualizată conform prevederilor legale și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de avocatul Mihaela Cegan în numele inculpatului Sergiu Cocarcea, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2019, în cauza penală, în privința lui **Cocarcea Sergiu XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **02 decembrie 2019**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan